

EINDHOVEN

Uitvoeringsplan Veiligheid 2018.

gemeente Eindhoven
VB - Veiligheid en Bestuur, VB - Staf
maart 2018

Colofon

Uitgave

Gemeente Eindhoven

VB - Veiligheid en Bestuur, VB - Staf

Datum

maart 2018

Inhoudsopgave

	Colofon	2
	Inhoudsopgave	3
I.	Inleiding	4
II.	De kern van het beleidskader Veiligheid 2018 – 20218	5
III.	Transitiejaar 2018	10
IV.	De zes prioriteiten	16
V.	De “reguliere” werkzaamheden	27

I. *Inleiding.*

Begin 2018 heeft de gemeenteraad het Beleidskader Veiligheid voor de periode 2018 tot en met 2021 (hierna: het beleidskader) vastgesteld. Daarmee heeft Eindhoven voldaan aan de wettelijke verplichting om tenminste een maal per vier jaar een integraal veiligheidsplan vast te stellen met daarin onder andere de prioriteiten op gebied van veiligheid. Dit zijn de onderwerpen die cruciaal zijn bevonden en waar extra aandacht aan wordt besteed in aanpak, uitvoering en beleid.

Het beleidskader vormt de basis voor de uitvoering, de veiligheidsaanpak, voor de komende vier jaar. De invulling van het beleidskader wordt jaarlijks vastgelegd in uitvoeringsplannen. Vanuit deze achtergrond is een uitvoeringsplan voor 2018 opgesteld. Het geeft inzicht in de wijze waarop dit jaar uitwerking wordt gegeven aan het beleidskader.

Dit plan is overigens nog geen dichtgetimmerd verhaal. Met name door het aanmerken van 2018 als transitiejaar (zie ook hoofdstuk 3), zijn er nog verschillende punten die dit jaar verder moeten worden geconcretiseerd en pas dan definitief kunnen worden ingevuld. Deze punten worden in dit uitvoeringsplan benoemd. De verdere uitwerking en precisering van deze punten doen we niet alleen in gezamenlijkheid binnen de gemeente: ruimtelijk domein, sociaal domein en veiligheid, maar ook met onze partners als politie en openbaar ministerie en met diverse organisaties en instellingen. Bewoners, ondernemers en buurtpreventie worden uiteraard ook nadrukkelijk betrokken bij deze nadere invulling. Alleen op die manier komen we tot een integrale en gedragen en daarmee effectieve veiligheidsaanpak. Eenheid in de bestuurlijke aansturing van de veiligheidsportefeuille is daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

In dit uitvoeringsplan wordt eerst ingegaan op de kern van het beleidskader, zodat het uitvoeringsplan desgewenst los is te lezen van het beleidskader. Daarna wordt ingegaan op het bijzondere karakter van 2018 als transitiejaar. Vervolgens wordt stil gestaan bij de invulling van de zes veiligheidsprioriteiten in 2018. Tenslotte wordt een schets gegeven van de “reguliere werkzaamheden” binnen veiligheid en wordt inzicht gegeven in het vervolgproces.

II. De kern van het beleidskader Veiligheid 2018 – 2021.

In het beleidskader zijn de algemene strategische doelen opgenomen, die de gemeente op gebied van veiligheid nastreeft en de prioriteiten die daarbij worden gesteld. Dit algemene kader vormt de basis voor de uitvoering, de veiligheidsaanpak voor de komende vier jaar.

De gemeenteraad heeft de navolgende **vijf algemene doelen** voor deze periode vastgesteld:

- Afname van criminaliteit;
- Toename van veiligheidsgevoelens;
- Voorkomen en bestrijden van incidenten en verstoringen van openbare orde;
- Verankeren van de veiligheid in de wijken;
- Inzet van maatregelen en formatie op basis van het systematisch verzamelen van informatie en het integraal analyseren van de problematiek (intelligence).

Deze doelstellingen komen voor een groot deel ook terug in de uitgangspunten, die de raad heeft vastgesteld. Het gaat om de navolgende **vijf uitgangspunten**, die in acht moeten worden genomen bij de uitwerking van de jaarlijkse uitvoeringsplannen:

a) Informatie gestuurd werken

De kern van informatie gestuurd werken is: het in kaart brengen en analyseren van gebeurtenissen en trends op wijk-, buurt- en straatniveau en het in beeld brengen van risico's en ondermijnend en crimineel gedrag . Al deze informatie vormt vervolgens de basis voor het signaleren van ontwikkelingen en het nemen van passende maatregelen. Vanuit veiligheid wordt de komende jaren nadrukkelijker ingespeeld op het belang van intelligence en de mogelijkheden op dit gebied. Daarbij vormt privacy een cruciaal en continu aandachtspunt. Ook wordt, samen met onze partners, ingezet op borging van de informatie in een barrièremodel, waarbij het bedrijfsproces van een crimineel in kaart wordt gebracht en wordt nagegaan welke gelegenheden, indicatoren, dienstverleners, partners en barrières van belang zijn. Een dergelijk model dient als generator van leereffecten.

b) Gebiedsgerichte aanpak.

Veiligheid is nog onvoldoende aangesloten op de gebiedsgerichte aanpak van het ruimtelijke en sociale domein. Om de uitvoeringskracht in de wijken te versterken wordt geïnvesteerd in het opzetten van een wijkgerichte aanpak van de afdeling veiligheid, onder andere door actieve samenwerking met de wijkteams. Daarbij wordt uiteraard aangesloten bij wat er al loopt in de wijken en op de activiteiten die de afgelopen jaren al hebben plaatsgevonden in de wijken.

c) Balans tussen preventie, zorg en repressie.

In de veiligheidsaanpak moet worden gestreefd naar een juiste balans tussen repressie, zorg en preventie. Voorkomen waar dat kan. Problemen aanpakken door er op tijd bij te zijn. Hard ingrijpen als de situatie daar om vraagt: indien zaken uit de hand lopen of dreigen te lopen. Het bieden van hulp op de plaatsen en tijdstippen waar dat nodig is, door het verbinden van zorg en veiligheid.

d) Optimaal gebruik maken van innovaties en technologische toepassingen.

Eindhoven heeft technologie, design en kennis als kernwaarden. Ook in het bestrijden van criminaliteit en het terugdringen van gevaarlijke situaties, speelt technologie een steeds groter rol. Bij de verdere uitvoering van het beleidskader wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van innovatieve middelen en technologische toepassingen.

e) Transitie combineren met de dagelijkse operatie.

Het beleidskader, -en daarmee dit uitvoeringsplan- is ambitieus. Dit is ook noodzakelijk, gelet op de hardnekkige en steeds meer grootstedelijke veiligheidsproblematiek, waar de stad mee te kampen heeft. Binnen de beschikbare middelen (budget en personele capaciteit) vergt dit veel van de organisatie. Daarbij is afgesproken dat de noodzakelijke transitie (zie hierna hoofdstuk 3) wordt gemaakt, waarbij tegelijkertijd verder wordt gewerkt aan de veiligheid in de stad. Met andere woorden: de winkel blijft open tijdens de verbouwing.

Naast deze algemene uitgangspunten heeft de gemeenteraad zes veiligheidsprioriteiten vastgesteld. Dit zijn onderwerpen waar de focus op ligt en die daarom de komende jaren extra aandacht krijgen in de vorm van doorontwikkeling of intensivering. Het gaat om de navolgende **zes prioriteiten**:

1. High Impact Crimes (HIC).

HIC zijn delicten die een grote impact (kunnen) hebben op slachtoffers, de directe omgeving van het slachtoffer en de samenleving als geheel. Deze delicten veroorzaken grote materiele en / of immateriële schade. Het gaat daarbij onder andere om woninginbraken, overvallen en straatroven.

2. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit.

Vroegtijdig signaleren en acteren is van groot belang bij jongeren die overlast veroorzaken of die dreigen af te glijden naar criminaliteit. Dit is niet alleen van belang voor de jongere zelf, maar ook voor onze inwoners. Jeugdcriminaliteit en overlast van jongeren leiden immers tot onveiligheid in wijken en een gevoel van onveiligheid bij onze inwoners.

3. Zorg en Veiligheid.

We hebben steeds meer te maken met hulpbehoevende inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen binnen meerdere leefgebieden, zoals psychische klachten, een verstandelijke beperking of een verslaving. Vaak zijn deze mensen niet in staat om hun situatie zelf te veranderen. Denk hierbij aan personen met verward gedrag, dak- en thuislozen, personen met een ernstige psychiatrische aandoening al dan niet gecombineerd met verslaving en (licht), verstandelijke beperking. De problemen kunnen dermate groot zijn dat ze uiteindelijk een gevaar voor zichzelf of hun omgeving gaan vormen en overlast en veiligheidsproblemen veroorzaken. Ook lopen zij een bovengemiddelde grote kans om zelf slachtoffer van misbruik of criminaliteit te worden.

4. Ondermijning / georganiseerde criminaliteit.

Georganiseerde criminaliteit is een containerbegrip. Het gaat om 'criminaliteit gepleegd door groepen die primair gericht zijn op illegaal gewin, met ernstige gevolgen voor de samenleving, en die in staat zijn de misdrijven af te schermen op betrekkelijk effectieve wijze (in het bijzonder door de bereidheid te tonen fysiek geweld te gebruiken of personen door middel van corruptie uit te schakelen). We hebben het dan bijvoorbeeld over zaken als witwassen, illegale prostitutie, productie en handel in hard- en softdrugs, mensenhandel en criminaliteit gepleegd door outlaw motor gangs (OMG's). Georganiseerde criminaliteit leidt steeds vaker tot ondermijning: de verwevenheid van de onder- en de bovenwereld. Ondermijning gaat over de schaduwwereld aan de achterkant van het gereguleerde Nederland. Een wereld die crimineel van aard is, maar sociaal is ingebed in wijken en die buiten de greep en vaak buiten het zicht van overheden valt. Maar intussen wordt daar veel geld verdiend, zo nodig door omkoping, intimidatie of geweld.

5. Radicalisering en polarisatie.

Radicalisering, extremisme en het tegengaan van polarisatie zijn actuele thema's in de Nederlandse samenleving.

Radicalisering is de toenemende mate waarin een persoon of een groep veranderingen nastreeft, die op gespannen voet staan met de democratische rechtsorde en/of waarbij ondemocratische middelen worden ingezet. Het kan gaan om politieke, religieuze, etnische en/of ideologische motieven.

Polarisatie verwijst naar het verscherpen van tegenstellingen in de samenleving wat kan leiden tot spanningen tussen groepen en die gepaard gaat met risico's zoals pesterijen, discriminatie, uitsluiting in de samenleving, vandalisme, intimidatie, racisme en geweld (ongewenste polarisatie).

6. Woonoverlast.

In de ideale situatie lossen bewoners geschillen onderling op. In bepaalde gevallen kunnen, durven of willen ze dit echter niet. Denk bijvoorbeeld aan situaties als huisjesmelkers of wietteelt. Wanneer de overlast ernstige vormen aanneemt, zich steeds herhaalt of voor urgente, gevaarlijke situaties zorgt, dan moet er worden ingegrepen. Ook de gemeente heeft hierin een rol.

Op deze zes prioriteiten wordt de focus gelegd. Het zijn thema's die voor de komende jaren cruciaal zijn en daarom extra aandacht krijgen in beleid en aanpak. Dat wil niet zeggen dat niet-geprioriteerde onderwerpen worden genegeerd: ze krijgen alleen geen extra aandacht de komende jaren.

III. Transitiejaar 2018.

Bij de vaststelling van het beleidskader begin 2018 is geconstateerd dat Eindhoven in toenemende mate te maken heeft met grootstedelijke problematiek op gebied van veiligheid. Ter illustratie: in 2017 stond Eindhoven op plaats 2 in de landelijke AD-misdaadmonitor, als één van de meest onveilige gemeente van Nederland. Het aantal misdrijven per 1.000 inwoners is in Eindhoven hoog ten opzichte van de rest van de G10 gemeenten. Samen met Rotterdam neemt Eindhoven de tweede plaats in.

Om deze hardnekkige veiligheidsproblematiek het hoofd te kunnen bieden, zijn in het beleidskader niet alleen de prioriteiten herzien, maar is ook de veiligheidsaanpak herijkt: intensiveren van informatie gestuurd werken en aansluiten bij de gebiedsgerichte aanpak van het sociaal en ruimtelijk domein. Dit doen we door, vanuit de wijk te kijken naar de veiligheidsprioriteiten en deze per wijk gericht uit te diepen. Het gaat per gebied / wijk om een gezamenlijke inventarisatie van de aard van de veiligheidsproblematiek, wat mogelijke oorzaken en oplossingen zijn en wat voorrang moet hebben op welke locatie in de stad.

Het met partners, bewoners, ondernemers en andere organisatie en instellingen, komen tot een op wijkniveau uitgediept uitvoeringsplan, is een ambitieus proces. We kunnen dit niet tegelijkertijd voor de hele stad doen. Daarvoor zijn de middelen (budget en personele capaciteit) te beperkt. Om toch te komen tot een optimaal resultaat is 2018 daarom aangemerkt als transitiejaar. Een jaar om de basis op orde te krijgen en het maken van de omslag naar informatie gestuurd – en gebiedsgericht werken vanuit veiligheid. Voor dit jaar zijn een drietal wijken of gebieden in de stad geselecteerd, waar de nieuwe werkwijze integraal vorm wordt gegeven, waarbij uiteraard wordt aangesloten bij hetgeen er al gebeurt in de wijk. Het gaat om de gebieden Gestel, Woensel-Zuid (Oud Woensel) en het Centrum.

In deze drie gebieden wordt op verschillende wijze invulling gegeven aan de uitgangspunten, doelen en prioriteiten, die de raad heeft vastgesteld in het beleidskader. Op deze manier kunnen verschillende handelwijzen in de praktijk worden toegepast en kan worden bepaald welke methodiek het meest effectief is. Vanaf 2019 kan vervolgens, op basis van de ervaringen en leerpunten uit deze pilot, de verdere uitrol over de gehele stad worden voorbereid. Doel van alle drie de pilots is de uitvoeringskracht (integraal bezien) in de wijk te vergroten.

De actuele stand van zaken van de drie pilots is nu (maart 2018) als volgt:

1. Gestel.

De pilot Gestel is eind 2017 gestart en kenmerkt zich door een inwoner gestuurde aanpak. Dit houdt in dat we eerst met bewoners, buurtpreventie, organisaties en instellingen in de wijk in gesprek zijn gegaan om een grondig inzicht te krijgen op de problematiek, zoals die in de wijk wordt ervaren. Het gaat om een groot aantal 1-op-1 gesprekken en besloten groepsgesprekken ("stadsgesprekken"). Aan de hand van de resultaten van deze gesprekken hebben we twee "sporen" opgestart.

Spoor 1 betreft het bijeenbrengen van alle inzichten en opbrengsten van de met de wijk gevoerde gesprekken en deze te verbinden aan bestaande initiatieven. Dit heeft eind januari 2018 een aantal "directe actiepunten" opgeleverd. Daarnaast vindt een inventarisatie plaats van zogenoemde "fenomenen": kwesties die eerst meer onderzoek of analyse vragen om tot een duurzaam en concreet resultaat of actiepunt te komen. Dit traject is nog volop gaande.

Daarbij vindt aansluiting plaats bij de al lopende trajecten in het gebied. Ook wordt gebruik gemaakt van de al bekende informatie over het gebied zoals de "atlas veiligheid en leefbaarheid Gestel", welke in het najaar van 2017 is opgesteld en waarin concrete informatie is opgenomen over de kerncijfers, sociaal-ruimtelijke geleiding en de veiligheid en leefbaarheid in Gestel.

Voorbeelden van "directe actiepunten" (die zijn c.q. worden opgestart):

- Uitvoering van gerichte acties vanuit stadstoezicht / toezicht en handhaving.
- BITE (Bestuurlijk Interventie Team Eindhoven): systematische programmatische en zichtbare aanpak woonoverlast-excessen in de Bennekel
- Situatie rondom kamerverhuur / woningsplitsing grondig in kaart brengen en analyseren.
- Permanent: vinger aan de pols houden en oppakken signalen vanuit het gehele stadsdeel.

- Afstemming met bewoners, organisaties en instellingen over de mogelijkheden voor de verbetering van de onderlinge communicatie en afstemming over de aanpak van personen met verward gedrag.
- Analyse op jeugdgroepen: nagaan achtergronden problematiek onder jeugd en komen tot een duurzame aanpak gericht op preventie.
- Buurtestafette: als vervolg en aanvullend op de stadsgesprekken, voeren van overleg in buurten in Gestel met bewoners en gebiedsprofessionals, onder begeleiding van social designers.
- Gerichte inzet stadtoezicht: ontwikkelen van een kaart van Gestel met “gevoelige” locaties als hulpmiddel voor toezichthouders: mede aan de hand hiervan kunnen looproutes worden bepaald.
- Houden van gebiedsgerichte actiedagen. Actie “zegt u het maar”. De gemeente en partners als politie komen in de buurt kijken en gaan in overleg met de bewoners.

Voorbeelden van “fenomenen” zijn:

- Woningsplitsing en kamerverhuur: in beeld brengen van mogelijke “waterbed-effecten” van woningsplitsing / kamerverhuur: wie zijn bewoners van deze panden? Wat gebeurt er met hen als zij om wat voor reden dan ook het pand uit moeten? Wat gebeurt er met mensen als zij uit een sociale huurwoning worden gezet? Wie is er allemaal bij betrokken (instanties, instellingen e.d.). Volgen van casussen en nagaan wat er gebeurt en hoe meer in de preventieve zin kan worden gedaan?
- Aankondiging controles: worden controles, bijvoorbeeld bij woonoverlast, vooraf aangekondigd? Zo ja, waarom? Kan dat niet anders? Als men weet dat er een controle aankomt, wordt de boel opgeruimd. Zodra de controle achter de rug is, wordt de situatie weer als voorheen. Huisjesmelkers vragen wellicht bewust geen vergunning aan. Hoe krijgen we daar de vinger achter? Hoe kunnen we het voor elkaar krijgen dat we deze mensen er tijdig op aan kunnen spreken?

- Vergunningplicht: in de situatie dat iemand zonder vergunning handelt, bijvoorbeeld bij woningsplitsing, is de gemeente wettelijk verplicht te kijken of er gelegaliseerd kan worden. Hoe loopt dat proces? Hoeveel kost dat? Kunnen we boetes worden opgelegd? Kan deze boete hoger (toekomstige situaties voorkomen: afschrikkeffect).
- Meldingen: hoe verloopt het traject van een melding: wat gebeurt er met een melding van een bewoner aan de gemeente? Welke vormen van meldingen zijn er? Wie is er allemaal bij betrokken (welke instanties, instellingen e.d.). Hoe verloopt de terugkoppeling naar de melder? Opstellen van een routekaart voor manieren van meldingen. Hoe kunnen we acties uitzetten op meldingen die niet terug te voeren zijn tot de melder (om intimidatie van de melder vanuit de wijk te voorkomen)? Hoe maken we überhaupt intimidatie bespreekbaar?
- Personen met verward gedrag: hoe kunnen we het instrumentarium van de wijkbewoners vergroten? Wat willen zij zelf? Een first mental aid kit? Eerst frontlijners trainen of ook bewoners (als zij dit willen)?
- Bevorderen preventie: meer oog voor elkaar. Signalen oppakken is een ding, maar bewoners moeten ook weten waar ze meldingen kunnen doen en wat er dan verder gebeurt. Ook: hoe kun je elkaar op signalen (bijvoorbeeld: gordijnen blijven dicht, geur van hennep, geen onderhoud aan of rond de woning, geen kliko aan de straat) aanspreken? Vaak spreken bijvoorbeeld nieuwkomers of arbeidsmigranten de taal niet goed. Hoe verloopt dat nu? Wat zou er anders kunnen?
- Betrekken van bewoners: hoe bereiken we een zo divers mogelijke groep van bewoners? Maatwerk? Zo ja, wat dan en hoe?
- Gebruik data: wat is de goede combinatie tussen harde en zachte data? Kwalitatief en kwantitatief onderzoek: hoe breng je dit op de beste manier bij elkaar? Hoe weet je of een signaal uit de wijk representatief is? (zie ook "spoor 2", hierna).

Spoor 2 is in februari 2018 gestart. Dit betreft een traject, waarbij via data-analyse de ervaringen en inzichten uit de stadsgesprekken worden geobjectiveerd om daarmee te zoeken naar de onderliggende verklaring van de veiligheids- en leefbaarheidsproblemen in de wijk. Doel is te komen tot een basis voor sturingsinstrumenten op gebied van veiligheid. Dit traject is op dit moment (maart 2018) nog volop bezig. Dat doen we overigens niet alleen. Analisten uit verschillende domeinen van de gemeente werken hierin samen met externe data partijen zoals ESRI en Shinto Labs. Ook wordt gebruik gemaakt van de expertise van studenten van de data-opleiding van Fontys (Fontys Applied Data Science).

De centrale onderzoeksvraag in het traject met ESRI is: “wat is de invloed van (de afstand tot) voorzieningen op de leefbaarheid in een buurt”. Met voorzieningen wordt bedoeld: winkelcentra, instellingen en maatschappelijke opvang.

De onderzoeksvraag van Shinto Labs is nu als volgt geformuleerd: “kunnen we door slimme analyse van data, de door wijkbewoners gesignaleerde bronnen van onveiligheid en overlast objectiveren en bestrijding ervan beter en slimmer uitvoeren?”

Een 80-tal studenten van Fontys is aangesloten bij de trajecten met ESRI en Shinto Labs. De studenten voeren binnen beide centrale onderzoeksvragen gerichte opdrachten uit.

In mei 2018 wordt een uitgewerkt overzicht opgeleverd van de aanpak, stand van zaken en eerste resultaten van de pilot Gestel. Dan zijn ook de eerste leerlijnen van deze pilot duidelijk.

2. Woensel-Zuid (Oud-Woensel).

Deze pilot is zeer onlangs (begin maart 2018) gestart. Woensel Zuid is in fysiek en sociaal opzicht een zeer divers gebied. Met name Oud Woensel is daarbij de hoogstedelijke smeltkroes van de stad met een concentratie van opvangvoorzieningen.

In een relatief klein gebied met een grote diversiteit aan bewoners, voorzieningen, gebruikers en opgaven is het van belang te beseffen dat het begrip veiligheid een grote diversiteit aan betekenissen en ladingen heeft. En dat veiligheid zich steeds weer anders verhoudt tot andere thema's zoals wonen, ondernemen en opvang.

De aanpak van de pilot Woensel-Zuid (Oud-Woensel) is “programmatisch gestuurd”. Dat wil zeggen: de datalijn zal vanaf aanvang bepalend zijn. Op basis van de beschikbare informatiebronnen wordt in beeld gebracht welke thema’s spelen. Eerst wordt de beschikbare relevante data van de gemeente en van betrokken partners (inclusief het huidige beleid en de beleidsvoornemens) bijeen gebracht en geanalyseerd. Uiteraard worden daarbij de privacy-regels in acht genomen. Vervolgens kan vanuit de verschillende disciplines tot een gedragen beeld worden gekomen en kan het gesprek daarover worden aangegaan met bewoners, ondernemers, partners en organisaties. Aan de hand daarvan wordt vervolgens bepaald wat de doelstellingen en beoogde effecten zijn en waar en hoe de focus in de aanpak moet worden aangebracht. Uiteraard in aansluiting op wat er al loopt in het gebied. En gebruikmakend van de leerlijnen uit de pilot Gestel. Hierbij wordt gebruik gemaakt van innovatieve trajecten als VIK (veiligheidsinformatieknooppunt) , Citydeal ondermijning, Meld Misdaad Anoniem, en 1smart overheid.

De pilot aanpak “Woensel-Zuid (Oud-Woensel)” wordt de komende tijd verder uitgewerkt en zal naar verwachting voor de zomer van 2018 zijn beslag gaan krijgen.

3. Centrum.

De pilot “Centrum” wordt binnenkort opgestart. De bedoeling is dat deze pilot “partner-gestuurd” wordt ingezet. Dat wil zeggen dat in beeld wordt gebracht wie (welke organisaties en instellingen) actief zijn in het centrum als het gaat om veiligheid en leefbaarheid. Daarbij gaat het om een inventarisatie van wat er al loopt en hoe alle activiteiten zich tot elkaar verhouden. Het gaat om vragen als: is er voldoende aansluiting? Hoe is e.e.a. op elkaar afgestemd? Is dit voor verbetering vatbaar, en zo ja hoe? Kunnen we een versterking aanbrengen als het gaat om de uitvoeringskracht? Welke doelen worden nagestreefd en hoe kan data gestuurd werken daar aan bijdragen? Daarbij wordt nadrukkelijk aangesloten bij bestaande structuren / netwerken. De pilot-aanpak “Centrum” wordt de komende maanden verder uitgewerkt.

IV. De zes prioriteiten.

Algemeen

Voor alle zes de prioriteiten geldt dat deze onderwerpen niet nieuw zijn in de veiligheids- en leefbaarheidsaanpak. Er wordt dan ook aangesloten bij - en waar nodig c.q. wenselijk voortgeborduurd op de aanpak van de afgelopen periode. Omdat deze onderwerpen geprioriteerd zijn, en daarmee cruciaal voor de komende vier jaar, vindt wel nadrukkelijk extra aandacht plaats in termen van beleid, aanpak en uitvoering. Met andere woorden: op deze thema's vindt een doorontwikkeling en intensivering plaats. Voor 2018 houdt dit allereerst in dat per thema een programmamanager wordt aangesteld. Onder zijn / haar verantwoordelijkheid wordt nader invulling gegeven aan elk van de prioriteiten. Er wordt dit jaar per onderwerp een meerjarenuitvoeringsprogramma opgesteld, waarin in ieder geval wordt aangegeven: visie op het thema en het maatschappelijk probleem, de rol van de gemeente en van partners, de doelstellingen, de gewenste maatschappelijke effecten, de doelstelling en de aanpak. De bedoeling is te komen tot een programma dat duidelijkheid en focus biedt, maar wel dynamisch van aard is: er moet te allen tijde meebewogen kunnen worden met de manier waarop de maatschappij zich beweegt ten aanzien van deze thema's.

Op dit moment (maart 2018) zijn op twee thema's programmamanagers benoemd. Op de vier overige thema's zijn de sollicitatiegesprekken in een afrondende fase. De verwachting is dat rond de zomer de meerjarenuitvoeringprogramma's gereed kunnen zijn. Dat betekent niet dat er nu niets gebeurt op deze thema's. Integendeel. Hieronder wordt per thema ingegaan op de stand van zaken en activiteiten, in afwachting van de meerjarenuitvoeringsprogramma's.

1. High Impact Crimes (HIC).

Het aantal woninginbraken, overvallen en straatroven is de afgelopen twee jaar gedaald in de gemeente Eindhoven. De aanpak waarin intensief met ketenpartners wordt samengewerkt, lijkt zijn vruchten af te werpen. De persoonsgerichte aanpak (PGA) is hierin van belang. Bij de PGA worden de, op het niveau van de dader, meest effectieve interventies ingezet. De PGA richt zich zowel op

de daders als op hun omgeving (broertjes, zusjes, kinderen, groepsleden).

Dit om een nieuwe generatie jonge criminelen te voorkomen. Ook de inzet van de vele buurtpreventen in Eindhoven heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de daling van de HIC-feiten in Eindhoven. Er zijn inmiddels meer dan vijftig buurtpreventieteams in Eindhoven actief. Het gaat daarbij om meer dan 1.000 vrijwilligers die fungeren als de oren en de ogen van de wijk.

De huidige aanpak gecontinueerd en geïntensiveerd. Er wordt ingezet op het verhogen van de zelfredzaamheid, alertheid en bewustwording bij onze inwoners. Ook ondernemers worden hierbij nadrukkelijk betrokken. De ambitie is het verder verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid door de slachtofferkans te beperken, de pakkans te vergroten en de aangiftebereidheid onder slachtoffers te verhogen. Dit doen we in ieder geval door een uitbreiding op de informatie gestuurde inzet en het nadrukkelijker onderzoeken en monitoren van trends. Ook wordt de huidige aanpak geïntensiveerd en wordt ingezet op het verhogen van de zelfredzaamheid, alertheid en bewustwording bij onze inwoners. Ook ondernemers worden hierbij betrokken. Verder worden zoveel mogelijk innovatieve technische oplossingen betrokken bij vraagstukken, die in dit thema spelen.

Concrete acties die in 2018 zijn c.q. worden ondernomen zijn:

- Samen met onze partners verder optimaliseren van data-analyses voor een meer adequate en tijdige aanpak. Hierbij worden trends nadrukkelijk onderzocht en gemonitord.
- Samen met onze partners de huidige aanpak intensiveren en het verder optimaliseren (toegesneden mix van straf, zorg en overige interventies) van de persoonsgerichte aanpak (PGA).
- In het kader van inbraakpreventie inzetten van de “Buurttent” om bewoners bewust te maken van goed hang- en sluitwerk. Onderzoeken of de “Buurttent” ook voor andere thema’s (zoals woonoverlast en ondermijning) kan worden ingezet.

- Onderzoeken of het mogelijk is om voor de intensivering aanpak HIC, opnieuw rijkssubsidie te krijgen. Afhankelijk hiervan vervolg geven aan het Poortenplan (49% bijdrage overheid, 51% bijdrage bewoners). Betreft ruim 50 (tuin) poorten voorzien van sloten en verlichting
- Nagaan mogelijkheden toepassen “Donkere Dagen Offensief”(onder andere extra inzet toezichthouders tijdens de (late) avond en vroege ochtend uren). Bij deelname aan dit offensief: nagaan mogelijkheden van een combinatie met deelname aan de week van de veiligheid in oktober 2018 door het organiseren van verschillende activiteiten zoals “boef in de wijk”, roadshow “laat je niet overvallen” e.d.
- Putten uit leereffecten van andere organisaties zoals het gebruik van een top 600, die wordt toegepast in de gemeente Amsterdam.
- Betrokkenheid behouden en vergroten van ondernemers en bedrijventerreinen. Contacten worden daarvoor aangehaald en versterkt met de ondernemersverenigingen en bedrijventerreinen. Hiervoor wordt duurzame samenwerking gezocht met deze verenigingen en de politie en er wordt actief geparticipeerd in trajecten zoals het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) dat voor winkelgebieden en bedrijventerreinen is ontwikkeld.
- Nagaan mogelijkheden vervolg op het verzorgen van overvalpreventietrainingen voor ondernemers.
- Organiseren van voorlichtingscampagnes om de zelfredzaamheid te verhogen. Specifieke aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen zoals ouderen en scholieren.
- Aanpak heling evalueren en herijken.
- Waar mogelijk optimaal gebruik maken van ervaringen en kennis van de buurtpreventieteams en hen zo goed mogelijk faciliteren.
- Vervolg geven aan de eerder uitgevoerde “Designing Out Crime” in het wijkgericht werken.

2. *Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit*

Door de decentralisatie van de jeugdzorg is de gemeente sinds 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet. Dit betekent ook dat we zorg dragen voor jeugdigen met problemen die overlast veroorzaken. Deze verantwoordelijkheid vertaalt zich naar de inkoop van zorg en begeleiding. Daarnaast spelen we een belangrijke rol als verbinder en (keten)regisseur, vanwege het grote aantal partners van de gemeente op het terrein van jeugd en veiligheid en zorg. We werken daarbij intensief samen met partners zoals het jongerenwerk, Stichting WijEindhoven, ouders en scholen. Ook met specialisten van GGzE, Raad voor Kinderbescherming, politie, openbaar ministerie en jeugdreclassering hebben we een nauwe samenwerking. In onze aanpak gaan we, conform de wens van de gemeenteraad, de ontwikkelingen rondom cybercrime en jeugd scherp in de gaten houden. Dit doen we samen met onze partners. Het gaat dan bijvoorbeeld om de aanpak van het via internet seksueel benaderen van minderjarigen (grooming) of digitaal verspreiden van kinderporno. In een tijd waar steeds meer zaken worden gedigitaliseerd en steeds meer mensen toegang hebben tot internet, worden kinderen immers kwetsbaar. Daar waar de virtuele wereld het verlengstuk is van de openbare ruimte moeten we onze aanpak ook richten op die virtuele aspecten.

De algemene ambitie is dat kinderen veilig opgroeien in de stad en dat zij anderen geen overlast of schade berokkenen. Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit moeten worden beperkt en zo veel mogelijk worden voorkomen. Probleemgedrag mag niet ontwikkelen naar crimineel gedrag. Jongeren willen we op het rechte pad brengen en houden. Een goed perspectief op scholing, werk en vrije tijdsbesteding is daarbij een cruciale randvoorwaarde.

Concrete acties die in 2018 zijn c.q. worden ondernomen zijn:

- Herijking en verder uitvoering geven aan de JIB (Jeugd in Beeld)- structuur:

- Preventieve aandacht voor jongeren die dreigen door te groeien naar georganiseerde criminaliteit.
- Persoonsgerichte aanpak van (jeugd)daders die verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de jeugdcriminaliteit in de stad (kopstukken van jeugdgroepen, door de driehoek geprioriteerde personen).
- Doorontwikkeling escalatiemodel met betrekking tot risicovolle jeugd(groepen).
- Aansluiten bij onderwijsnetwerk gericht op school & veiligheid (raakt ook de prioriteiten radicalisering & polarisatie en zorg & veiligheid);
- Vernieuwen convenant JIB;
- Verkennen en ontwikkelen van een strategie voor professionals voor online monitoring / benadering / analyse jeugdgroepen;
- Verzorgen presentaties over online gedrag jeugd;
- Nagaan mogelijkheden inzet “web-preventen”;
- Zorg dragen voor basisopleiding jeugdboa’s en zo mogelijk uitbreiding capaciteit jeugdboa’s;
- Lachgas: zoals met de raad afgesproken gaan we na het verschijnen van een ministeriele richtlijn over het gebruik van lachgaspatronen bekijken of het opportuun is om hier een regeling voor te treffen.

3. *Zorg en Veiligheid.*

Vrijwel dagelijks worden we als samenleving geconfronteerd met het vraagstuk zorg en veiligheid. We krijgen meer en meer te maken met een aanzienlijke groep hulpbehoevende inwoners met een opeenstapeling van persoonlijke problemen binnen meerdere leefgebieden (psychische klachten, een verstandelijke beperking, een verslaving e.d.). Ook al blijkt uit onderzoek dat de omvang van deze doelgroep niet direct toeneemt, de impact van de aanwezige problematiek is wel groter geworden. Ook de complexiteit van de problematiek is groot. Deze mensen vormen te vaak een gevaar voor zichzelf of voor hun omgeving en zij zijn veelal onvoldoende in staat om zelf de regie te nemen om hun situatie te veranderen.

Deze groep veroorzaakt bovengemiddeld vaak overlast en veiligheidsproblemen of zijn zelf bovengemiddeld vaak het slachtoffer van misbruik en criminaliteit.

We worden met deze groep geconfronteerd en merken dat onze systemen nog te veel zijn ingesteld op het helpen van mensen met een relatief overzichtelijke hulpvraag. Processen lopen juist voor deze groep moeizaam, rollen en verantwoordelijkheden zijn onvoldoende helder en zijn ook nog eens aan het verschuiven. Denk hierbij aan de verantwoordelijkheden van gemeente (sociaal domein en veiligheid), Justitie, Zorgverzekeraars en Zorgkantoren. Er is nog te veel aandacht voor het oplossen van de problemen en minder aandacht voor het voorkomen van de problemen.

Het organiseren van een effectief antwoord op het totale vraagstuk vraagt om een stevige integrale benadering en heldere regie en eigenaarschap. Goede domein overstijgende samenwerking binnen een 'sluitende' keten is een randvoorwaarde om dit te realiseren. Dit vormt een belangrijke opgave voor 2018 maar ook voor de komende jaren.

Voor 2018 zijn / worden de navolgende acties in gang gezet:

- Doorontwikkeling en positiebepaling gemeentelijke teams waaronder het gemeentelijk de-escalatieteam (GDT) in relatie tot oprichting van een Stedelijk regieteam en het Veiligheidshuis Brabant zuid oost;
- Aandacht voor de samenwerking met de 2^e lijns zorgaanbieders in de stad;
- Rolverdeling /rolopvatting vastleggen tussen gemeentelijke teams en Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuid-Oost;
- Verkenningstraject voor implementatie van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WVGZ) per 1 januari 2020;
- Probleemgestuurde casus-evaluaties met interne en externe partners;
- Inventarisatie huidige praktijk outreachend werk en samen met sociaal domein komen tot één visie;
- Inventarisatie actuele stand van zaken rondom nazorg ex-gedetineerden en onderzoek naar forensische inrichting (en indruk van omvang van en impact op de stad).

4. *Ondermijning / georganiseerde criminaliteit.*

Ondermijnende criminaliteit is een serieus, wijdverbreid en complex probleem, waarbij de samenleving ongewild maar direct betrokken is. De aanpak van het probleem is een zaak van lange adem.

In de aanpak van ondermijning werken we met partners als het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC), Taskforce Brabant-Zeeland, politie, openbaar ministerie en de Belastingdienst samen aan het in beeld brengen, voorkomen, tegenhouden en frustreren van de criminele activiteiten. De leidende thema's zijn: hennepteelt, synthetische drugs productie, illegaal gokken, outlaw motorcycle gangs (OMG), mensenhandel en prostitutie. In het "Actiecentrum Ondermijning Oost Brabant" zijn alle partners vertegenwoordigd. In het "Regieteam ondermijning" beslissen zij wekelijks over nieuwe en bestaande casussen in Eindhoven. Onder het RIEC-convenant wisselen zij informatie over deze personen en netwerken en wordt een zo effectief mogelijke mix van bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale maatregelen uitgezet. De bestuurlijke interventies worden besproken, uitgezet en gemonitord in het Gemeentelijk Team Ondermijning. In het team zijn diverse disciplines vanuit het ruimtelijk en sociaal domein, maar ook publiekscontacten en veiligheid vertegenwoordigd. Zij treffen elkaar wekelijks. Eens in de twee weken vindt een brede bestuurlijke controle plaats, waarbij de diverse ondermijningsadressen gecontroleerd worden vanuit de verschillende disciplines. In 2017 leidde dit tot 42 actieve integrale casussen op het gebied van ondermijning. Dit varieert van korte "afpakacties", waarbij vermogen (auto's, horloges, cash) van personen met criminele antecedenten in beslag werd genomen, als zij niet konden aantonen hoe ze dat legaal verkregen hadden. Maar het gaat dan ook om een stadsbrede fenomeenaanpak, om criminele huisjesmelkers en familienetwerken. De algemene ambitie is en blijft het zo veel mogelijk tegengaan, verstoren en stoppen van ondermijnende activiteiten.

Voor 2018 worden / zijn de navolgende acties in gang gezet:

- Doorontwikkeling stedelijke visie ondermijningsaanpak;

- Doorontwikkeling BITE (Bestuurlijk Interventieteam Eindhoven) in relatie tot ondermijning en woonoverlast:
 - inrichten van full time beschikbaar interventieteam met capaciteit vanuit alle betrokken domeinen;
 - interventies zowel op ondermijning, criminaliteit als woonoverlast;
 - aanpak casuïstiek, fenomenen en wijkkoningen.
- Integrale regie op ondermijningsaanpak in Eindhoven;
- Inrichten meldpunt “niet plus”;
- Ontwikkeling handelingskader in relatie tot outlaw motorcycle gangs;
- Uitvoeren van een wekelijkse controle: twee maal per maand thematisch en twee keer per maand reguliere (her)controle;
- Periodieke actiecommunicatie, media & (woon)omgeving;
- Zorg en opvang voor slachtoffers (bijvoorbeeld van mensenhandel);
- Ontwikkelen en implementatie van een programma awareness en bestuurlijke weerbaarheid om te voorkomen dat criminelen misbruik maken van gemeentelijke- en bestuurlijke voorzieningen (zie ook hoofdstuk IV).

5. *Radicalisering en polarisatie.*

Het thema radicalisering en polarisatie is vanaf 2016 onderdeel van het Programma Veiligheid 2016-2017 van de gemeente Eindhoven. Vanuit het Actieplan radicalisering en polarisatie zijn reeds verschillende maatregelen genomen. Zo hebben ruim honderd professionals (jongerenwerkers, generalisten, gemeentemedewerkers en politiemedewerkers, zorgcoördinatoren, woningcorporaties, etc.) een specifieke training gevolgd om radicalisering te herkennen en er mee om te gaan. Dit zijn professionals die in de stad in contact staan met kwetsbare personen en in het kader van vroegsignalering zorgwekkende signalen snel kunnen kanaliseren. Voor het kanaliseren van deze signalen is voor professionals het Meldpunt Radicalisering en Polarisation opgericht. Elk signaal dat binnenkomt wordt behandeld, verrijkt en opgevolgd. Ook is een casusvolgsysteem opgezet. In het geval zich een radicaliseringscasus voordoet, wordt samen met

partners de casus gewogen en geduid, doelen gesteld en een handelingskader bepaald. Doordat het meldpunt steeds meer bekendheid krijgt zien we vanaf 2015 een stijgende lijn in het aantal meldingen. Ook wordt het meldpunt door professionals steeds vaker gebruikt voor informatie en advies. Tot 2018 zijn er 110 meldingen ingediend waarvan uiteindelijk negen casussen via de gezagsdriehoek zijn opgevoerd als COM-casus. Doel van Casus Op Maat - COM- is potentieel grote problemen klein te houden door preventie, repressie en zorg. De aanpak vanuit een casussen richt zich niet alleen op de persoon, maar ook op zijn/haar omgeving en netwerk. In 2017 is gestart met een platform Radicalisering en Polarisatie, waarin een afvaardiging van partners uit de stad zitting heeft, zoals politie, Stichting WIJ-Eindhoven, Jongerenwerk, woningbouwcorporaties en vluchtelingenwerk. Het platform komt 3 keer per jaar bij elkaar. Tijdens deze bijeenkomsten worden verdiepende trainingen gegeven en worden signalen, knelpunten, trends en gezamenlijke acties besproken. Leerzame casussen worden anoniem besproken. Dit platform wordt gezien als een professionele focusgroep. Ook richting de regio neemt Eindhoven vaak een adviserende en meedenkende rol op zich. Mede omdat er vaak verbanden zijn te leggen met moskeeën of personen die in Eindhoven worden besproken. De gemeente Eindhoven is aangesloten bij de programmaraad integrale aanpak jihadisme Oost Brabant, die in januari 2016 is opgericht. Tevens sluiten wij aan bij landelijke overleggen op het thema salafisme en vergroten van de weerbaarheid.

In 2018 worden c.q. zijn de navolgende acties opgezet:

- Versterken en verdere opbouw van de (informele) wijknetwerken;
- Blijvende inzet op vroeg signalering / awareness en het tegengaan van radicalisering en polarisatie;
- Aansluiten bij onderwijsnetwerk gericht op school & veiligheid;
- Uitwerken mogelijkheden voor de inzet van Versterkingsgelden;
- Awareness trainingen voor de sleutelfiguren van de partners in het Platform radicalisering & polarisatie;

- Uitvoeren van een krachtenveldanalyse voor de focusgroepen en sleutelfiguren;
- Uitbreiding professioneel netwerk en start maken met opzetten van netwerk in de wijken;
- Gesprekken met moskeeën om de gemaakte afspraken over uitgangspunten voor sprekers in onze stad te bespreken. Tevens duiden en wegen van sprekers en veiligheidsproblematieken bespreekbaar maken;
- Opvolgen alle signalen meldpunt radicalisering en polarisatie;
- Monitoren COM-casuïstiek;
- Putten uit instrumenten en ervaringen van andere organisaties zoals het Provinciaal Platform Minderheden (PPM Limburg);
- Uitbreiden aanpak radicaliseren met extremisme (links, rechts etc.);
- Opzetten van systeem dat netwerken en verbanden zichtbaar maakt.

6. *Woonoverlast.*

In een structurele ketenaanpak werken gemeente, politie en woningcorporaties nauw samen aan het thema woonoverlast. Zorginstellingen en buurtbemiddeling zijn daarbij belangrijke partners. De regierol (sturing en monitoring) ligt bij de gemeente, omdat wij op basis van wettelijke regelingen, de zorg hebben voor veiligheid en leefbaarheid en in het verlengde daarvan de aanpak van zowel beginnende als ernstige of acute woonoverlast. Burgers kunnen bij de gemeente melding van woonoverlast doen via diverse kanalen, waaronder sinds kort ook de woonoverlast-app. De coördinatie hiervan ligt bij het GDT (Gemeentelijk De-escalatie Team), dat bepaalt of en welke meldingen opgepakt moeten worden. Melders krijgen vanuit het GDT een digitale ontvangstbevestiging / terugkoppeling dat de melding wordt opgepakt, waarbij wordt aangegeven bij welk onderdeel van de organisatie dit is belegd. De aanpak woonoverlast speelt zich met

name in het ruimtelijk domein af. Bij meer stevige gedragsproblematiek komt ook het sociaal domein in beeld (Stichting WijEindhoven/GDT) in beeld, en bij de extreme casu zijn de afdeling veiligheid (gedragsaanwijzing) of de driehoek partners (politie / openbaar ministerie / gemeente) aan zet. De ambitie is het verkleinen van de kans dat er woonoverlast ontstaat. En als er toch sprake is van woonoverlast, effectief optreden.

Voor 2018 zijn en worden de navolgende acties uitgevoerd:

- Uitvoeren van integrale complexe controles op meerdere panden;
- Uitvoeren van woonvergunningscontroles;
- Borgen van juridische grondslagen bij de aanpak: opstellen beleid(sregels) gemeentelijke aanpak, inclusief sturingsmodel.
- Implementeren van de Wet Aanpak Woonoverlast;
- Uitwerken leefbaarheidsregels in relatie tot vergunningverlening;
- Komen tot werkafspraken met ketenpartners om alle meldingen via een centraal meldpunt te ontvangen (en daar opvolging aan geven);
- Bekendheid en vindbaarheid van overlast-app vergroten via campagnes en voorlichting.

V. De “reguliere” werkzaamheden.

Zoals hierboven omschreven is het eerste jaar van de looptijd van het beleidskader een transitiejaar. Doel is in dit jaar te komen tot een veiligheidsaanpak, passend bij de eisen van de huidige tijd. Het inbouwen van een transitiejaar betekent nadrukkelijk niet dat “de winkel op slot gaat”. We maken de noodzakelijke transitie en werken tegelijkertijd aan de veiligheid in Eindhoven. In de pilot-gebieden, en zeker ook daarbuiten. Daarbij wordt nadrukkelijk niet alleen ingezet op de zes veiligheidsprioriteiten. Ook de inzet op de niet geprioriteerde onderwerpen gaat door. Het gaat daarbij onder meer om de “reguliere werkzaamheden”, die binnen de afdeling veiligheid worden verricht. Dit betreft een veelomvattend pakket. Onderstaand een -overigens niet volledig- overzicht van deze werkzaamheden, die in 2018 worden uitgevoerd:

Rampenbestrijding en Crisisbeheersing (R&C)

Ontwikkelingen in de maatschappij nopen tot een verbreding van het thema R&C. Onderwerpen als terrorisme, cybercrime en sociale calamiteiten worden in 2018 (verder) verkend en geborgd in planvorming of beleid. Deelname aan diverse regionale werkgroepen dan wel overleggen wordt gecontinueerd. Daarnaast wordt in 2018 geïnvesteerd in het onderhouden van warme contacten met externe partners zoals het Philips stadion, TU/e, HTC, Enexis, Eindhoven airport en Vliegbasis Eindhoven, Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO), Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), politie en Koninklijke Marechaussee (KMar). Ook is er aandacht voor de behoeften van scholen. Daarnaast vraagt het opleiden, trainen en beoefenen van de leden van de gemeentelijke rampenbestrijdings- en crisisbeheersings-organisatie in 2018 de nodige aandacht. Zo treedt er een nieuw college van burgemeester en wethouders aan en moeten er nieuwe medewerkers worden geworven en opgeleid voor de verschillende teams. Verder wordt in 2018 een bijdrage geleverd aan de voorbereidingen op een door de VRBZO te organiseren multidisciplinaire operationele en bestuurlijke oefening. Ook wordt een bijdrage geleverd aan een onder de regie van de VRBZO te ontwikkelen bestuurlijke visie crisisbeheersing. Daarnaast worden scenariokaarten ontwikkeld voor verschillende ramp- en incidenttypen waarin

impactgebieden, specifieke doelstellingen en uitgangspunten, mogelijk kritieke momenten en besluiten, (bijzondere) stakeholders en bijzonderheden met betrekking tot de nafase worden uitgewerkt.

Toepassing Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Als er een ernstig gevaar dreigt dat bijvoorbeeld een vergunning wordt misbruikt voor criminele doeleinden, kan de gemeente de vergunningaanvraag weigeren of de afgegeven vergunning intrekken. Zo wordt voorkomen dat de overheid criminele activiteiten faciliteert en wordt bovendien de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. In Eindhoven zetten we Bibob in bij de drank- en horecaverunning, exploitatievergunning, taxivergunning (TTO-vergunning), omgevingsvergunning voor bepaalde bouwactiviteiten, evenementenvergunning voor vechtsportgala's en huisvestingsvergunningen. Dit continueren we in 2018. Verder gaan we in 2018 de mogelijkheden na om de wet Bibob toe te passen bij vastgoedtransacties. Gelet op de prioritering van woonoverlast en ondermijning vindt in 2018 een intensivering plaats van de toepassing van de wet Bibob op deze thema's.

Evenementen

Binnen de afdeling veiligheid van de gemeente wordt uitvoering gegeven aan het coördinatieproces rondom vergunningverlening van evenementen en wordt toegezien op een veilig en ordentelijk verloop van evenementen in Eindhoven. Vooral binnen het vergunningentraject zijn er vaak veel communicatie- en afstemmingslijnen met andere betrokken afdelingen en partners. Een evenement heeft nu eenmaal een brede impact op de publieke ruimte. Om die impact beheersbaar te houden, zijn acties vanuit verschillende beleidsterreinen noodzakelijk. Denk bijvoorbeeld aan toezicht & handhaving, verkeer en milieu. Dit vraagt om een strakke, centrale coördinatie. Dit is belegd bij de afdeling veiligheid van de gemeente. Ook in 2018 wordt invulling gegeven aan deze taak. Verder is de gemeente aan zet als het gaat om voetbalveiligheid: er wordt gezorgd voor heldere procedures rondom betaald voetbalwedstrijden onder andere door het opmaken van een veiligheidsverklaring, het geven van invulling aan het competitie informatieformulier (CIV), organiseren van

strategische en operationele veiligheidsoverleggen, vergunningverlening BVO's (betaald voetbal organisaties), invulling geven aan de Voetbalwet (met name gebiedsverboden hooligans).

Handhaving openbare orde.

Onder handhaven van de openbare wordt verstaan: zorgen voor een normale gang van zaken van het openbare leven. De burgemeester heeft hier een eigenstandige bevoegdheid. Hij ziet toe op openbare gebouwen, zoals horeca. Alsook op evenementen en manifestaties. En is verantwoordelijk bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. In verband hiermee gaat de burgemeester over de politie voor zover deze de openbare orde handhaaft en hulp verleent. Hij overlegt met de officier van justitie, die strafrechtelijk over de politie gaat. De burgemeester heeft juridische bevoegdheden om zijn verantwoordelijkheid waar te maken. Hij geeft bevelen voor de openbare orde, bij brand, om evenementen- en horecaveiligheid te waarborgen en bij nood, stelt noodverordeningen vast, geeft korte gebiedsontzeggingen, gelast opname van acuut gevaarlijke psychisch zieke mensen, muilkorft kwade honden en regelt evenementen, horeca en demonstraties. Daar zijn de laatste jaren bevoegdheden bijgekomen. Zoals cameratoezicht, preventief fouilleren, maatregelen tegen woonoverlast, lange gebiedsverboden voor hooligans en overlastgevers, bevelen tegen overlast door jonge kinderen, huisverboden na huiselijk geweld, sluiting van panden bij drugs, illegaal gokken of heling, en medewerking aan landelijke antiradicaliserings- en antiterrorismemaatregelen. In het beleidskader en de plannen voor geprioriteerde onderwerpen komen die bevoegdheden deels terug. Grotendeels gaat het echter om het standaard handhaven van openbare orde en veiligheid. Hetzij incidenteel, als zich een acute casus voordoet. Bijvoorbeeld als zich een acute casus voordoet, denk aan een melding van een demonstratie. Of omdat er voetbalhooligans dreigen te komen.

Hetzij structureel, bijvoorbeeld omdat bijvoorbeeld tientallen cafés jaarlijks worden gewaarschuwd, tijdelijk dicht moeten of veiligheidsmaatregelen krijgen opgelegd wegens horecaproblemen. Of huiselijk geweld, dat nu eenmaal in tientallen gevallen per jaar tot huisverboden aan geweldplegers leidt. Of drugsvondsten welke tientallen keren per jaar leidt tot gebouwsluitingen of waarschuwingen.

Programma awareness en bestuurlijke weerbaarheid

Nu ondermijning en georganiseerde misdaad steeds gericht wordt aangepakt, zoeken criminelen nieuwe manier om invloed uit te oefenen en zo hun activiteiten veilig te stellen. Criminelen zouden misbruik kunnen maken van gemeentelijke- en bestuurlijke voorzieningen (subsidies, uitkeringen, vergunningen, identiteitsdocumenten etc.) om hun criminele activiteiten af te schermen en te faciliteren. Ook kunnen criminelen de gemeenteraadsverkiezingen aangrijpen om te proberen hun invloed op het lokale bestuur te vergroten. Kortom: effectieve aanpak van de ondermijnende criminaliteit vraagt ook om het vergroten van de bestuurlijke weerbaarheid van de gemeente. Hiervoor wordt in 2018 een specifiek programma “awareness en bestuurlijke weerbaarheid” ontwikkeld.

Dit betreft onderwerpen als:

- Hoe bereiken we bewustzijn (gemeente breed) van de wijze waarop georganiseerde criminaliteit zich in de verschillende werkvelden van de gemeente kan voordoen, en hoe vertalen we dat naar inzicht in welke taken en verantwoordelijkheid daar dan bij horen?
- Hoe voorkom je dat we kwetsbaar worden voor het op onrechtmatige wijze beïnvloeden van besluitvorming of het op onrechtmatige wijze vergaren van informatie door criminelen?
- In onze reguliere dienstverlening kunnen we ook te maken krijgen met criminelen. Hoe voorkomen we dat we ongewild criminaliteit faciliteren? Hoe versterken we de signaalfunctie van onze medewerk(st)ers ?
- Hoe zorg je voor een veilige werkomgeving van de betrokken ambtenaren?
- Hoe richt je je organisatie beter in (informatiebeveiliging -en deling)?
- Hoe treed je effectief op bij eventuele incidenten waar medewerkers bij betrokken zijn?
- Waar kunnen signalen en vermoedens gemeld worden en hoe vindt opvolging plaats?

Cybercrime

In het beleidskader werd cybercrime als trend uitgelicht: een risico dat in opmars is. Het gaat bijvoorbeeld om digitale oplichting (phishing), het via internet seksueel benaderen van minderjarigen (grooming), digitaal verspreiden van kinderporno, haatzaaien en aanzetten tot terrorisme, identiteitsfraude en hacken. In een tijd waar steeds meer zaken worden gedigitaliseerd, worden mensen en organisaties kwetsbaar. Daarmee hangen grote risico's samen voor de persoonlijke, lokale en nationale veiligheid. De bestrijding van grootschalige cybercrime, waarbij internet wordt gebruikt om criminaliteit te plegen is geen taak voor de gemeente. Het is wel de rol van de gemeente om cybercrime op te nemen in het beveiligingsbeleid van de eigen organisatie en om ontwikkelingen scherp in de gaten te houden. Daar wordt in 2018 invulling aan gegeven. Hierbij worden de ervaringen op dit gebied vanuit 1 smart overheid binnen de Taskforce Brabant Zeeland, nadrukkelijk meegenomen.

Monitoring

In de uitvoering van het beleidskader is een systematische monitoring cruciaal. In 2018 wordt daarom een gedegen monitoringssystematiek uitgewerkt. Hier worden ook opgenomen de gerichte indicatoren en de periodieke rapportage als onderdeel van een integrale veiligheidsmonitor.

Gesprekken met bewoners(verenigingen).

In de pilot-gebieden, maar ook daarbuiten, spreken we regelmatig met bewoners over veiligheid en leefbaarheid in de wijken. De resultaten van deze gesprekken worden rechtstreeks betrokken bij de uitvoering van het veiligheidsbeleid in de wijken. Zoals met de raad afgesproken, zullen we ons daarbij maximaal inspannen om deze gesprekken te voeren met een zo divers en representatief mogelijke vertegenwoordiging van bewoners.

Gesprekken met ondernemers(verenigingen).

Ook met ondernemers en ondernemersverenigingen vindt het gesprek plaats over veiligheid. Dit gebeurt niet alleen op de geprioriteerde onderwerpen. In 2018 zetten we deze gesprekken door, binnen en buiten de pilotgebieden.

We zetten daarbij nadrukkelijk ook in op de bedrijventerreinen, al dan niet als onderdeel van keurmerk veilig ondernemen.

Faciliteren van buurtpreventie.

Bij het uitoefenen van veel van de veiligheidswerkzaamheden, speelt buurtpreventie een belangrijke rol. Het is een vorm van toezicht die vrijwillig wordt gezet door burgers om zo de veiligheid in hun eigen woonomgeving te verbeteren. De buurtpreventen fungeren als ogen en oren van de wijk. In Eindhoven zijn meer dan vijftig buurtpreventieteams actief. Het gaat om meer dan 1.000 vrijwilligers. In 2018 wordt de systematiek waarop we de buurtpreventieteams faciliteren, tegen het licht houden. Uiteraard doen we dit in overleg met de buurtpreventen.